

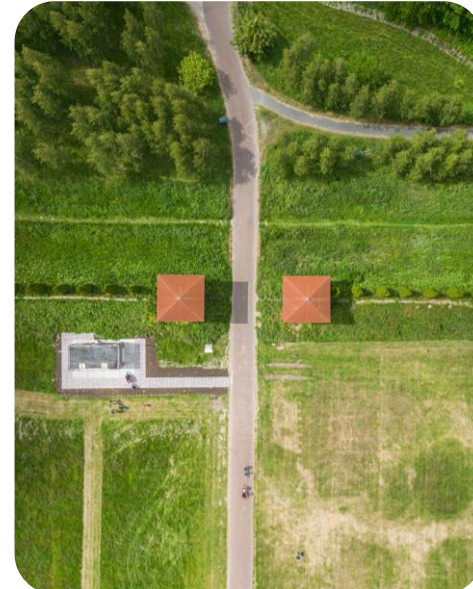

ERFGOEDHUIS
ZUID • HOLLAND

**Climate
Adaptation
Services**

Werksessie II - Klimaatrisico's voor Erfgoed in beeld (Zuid-Holland)

6 juni 2024

ERFGOEDHUIS
ZUID • HOLLAND

Climate
Adaptation
Services

Welkom!

Nick Warmerdam

Senior adviseur archeologie Erfgoedhuis Zuid-Holland

Klimaatrisico's voor het Nederlandse erfgoed

Introductie

Methode

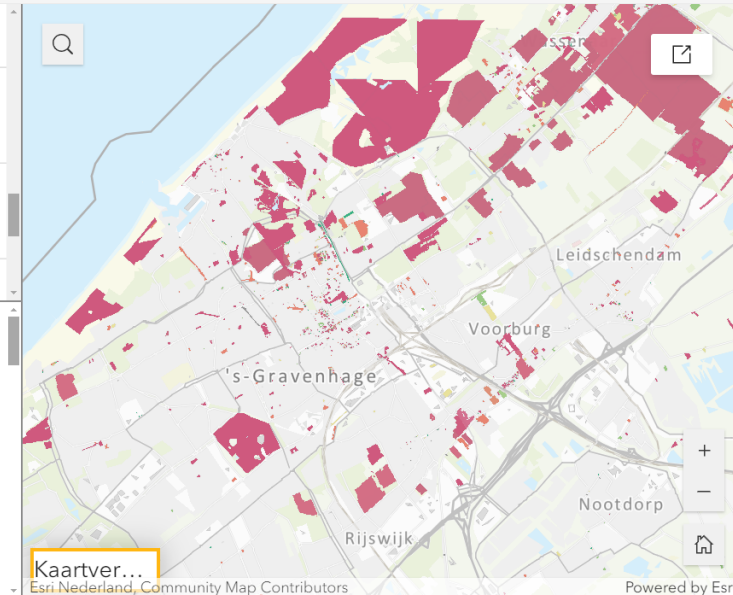
Resultaten

Wateroverlast en erfgoed

Door klimaatverandering neemt de neerslag en het aantal piekbuien toe. Dat kan leiden tot wateroverlast. Er zijn twee soorten wateroverlast: wateroverlast door extreme neerslag en grondwateroverlast:

- Wateroverlast door extreme neerslag: er kan

- ☐ Monumentale bomen - Grondwateroverlast ...
- ☒ Beschermde buitenplaatsen - Grondwateroverlast ...
- ☐ UNESCO Werelderfgoed - Grondwateroverlast ...
- Archeologische ...
- Gemeentelijke en provinciale monumenten - Wateroverlast door piekbui**
 - Zeer hoog
 - Hoog
 - Middel
 - Laag
 - Zeer laag

01

/

05

Esri Nederland, Community Map Contributors

Powered by Esri

Agenda

- 13.00 uur: Inloop met koffie/thee
- 13.30 uur: Welkom door Erfgoedhuis Zuid-Holland
- 13.40 uur: Terugblik werksessie I
- 14.00 uur: Ronde I – Prioriteren van de klimaateffecten
- 14.30 uur: Pauze
- 14.45 uur: Ronde II – Inventariseren van beschikbare data
- 15.15 uur: Ronde III – Kansen voor erfgoed
- 15.45 uur: Afsluiting/vragen
- 16.00 uur: Einde

ERFGOEDHUIS
ZUID•HOLLAND

**Climate
Adaptation
Services**

Introductie en terugblik door Climate Adaptation Services

Koen Veenenbos & Simone Kroes

Klimaatrisico cultureel erfgoed Zuid-Holland

Climate Adaptation Services

Agenda

1. Introductie
2. Terugblik op workshop I
3. Ronde I: Prioriteren van de klimaateffecten
4. Ronde II: Inventarisatie van beschikbare data
5. Ronde III: Kansen voor erfgoed

Over CAS

Stichting Climate Adaptation Services (CAS) is gespecialiseerd in het combineren van kennis over klimaatverandering met communicatie- en visualisatietechnieken.

We ontwikkelen laagdrempelige tools om de complexe klimaatboodschap over te brengen. Daarmee laten we zien hoe en wanneer het klimaat verandert, hoe erg dat is en hoe we ons daar op kunnen voorbereiden.

We gebruiken hiervoor innovatieve tools zoals kaartverhalen, applicaties en websites.

CAS is verantwoordelijk voor het beheer van de **Klimaat-effectatlas** (www.klimaat-effectatlas.nl) en het landelijke **Kennisportaal Ruimtelijke Adaptatie** (www.klimaatadaptatienederland.nl).

Simone Kroes

Koen Veenenbos

Bijeenkomsten

- Workshop 1: Bollenschema's opstellen
(7 mei 2024 - Gemaal op Zuid, Rotterdam)
 - Welke klimaatrisico's spelen er?
 - Welke impact hebben deze risico's?
- Themabijeenkomst Archeologie
 - Specifieke effecten van klimaatverandering voor Archeologie
 - Verkenning GIS verwachtingskaarten samenvoegen
- Workshop 2: Prioriteren
(6 juni 2024 - Gemaal op Zuid, Rotterdam)
 - Prioriteren van de klimaatrisico's
 - Voor welke risico's is GIS data beschikbaar?

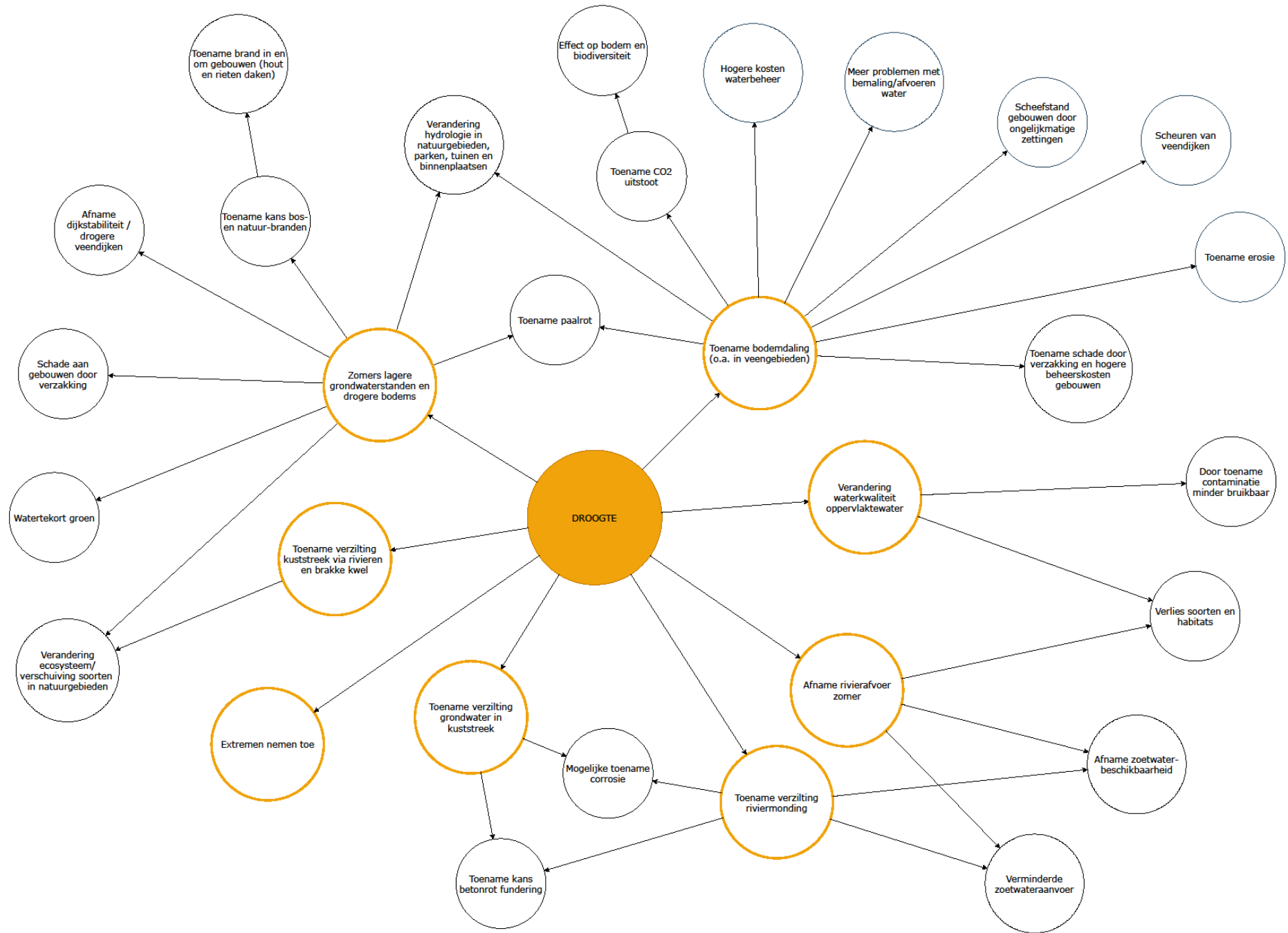
Agenda

1. Introductie
- 2. Terugblik op workshop I**
3. Ronde I: Prioriteren van de klimaateffecten
4. Ronde II: Inventarisatie van beschikbare data
5. Ronde III: Kansen voor erfgoed

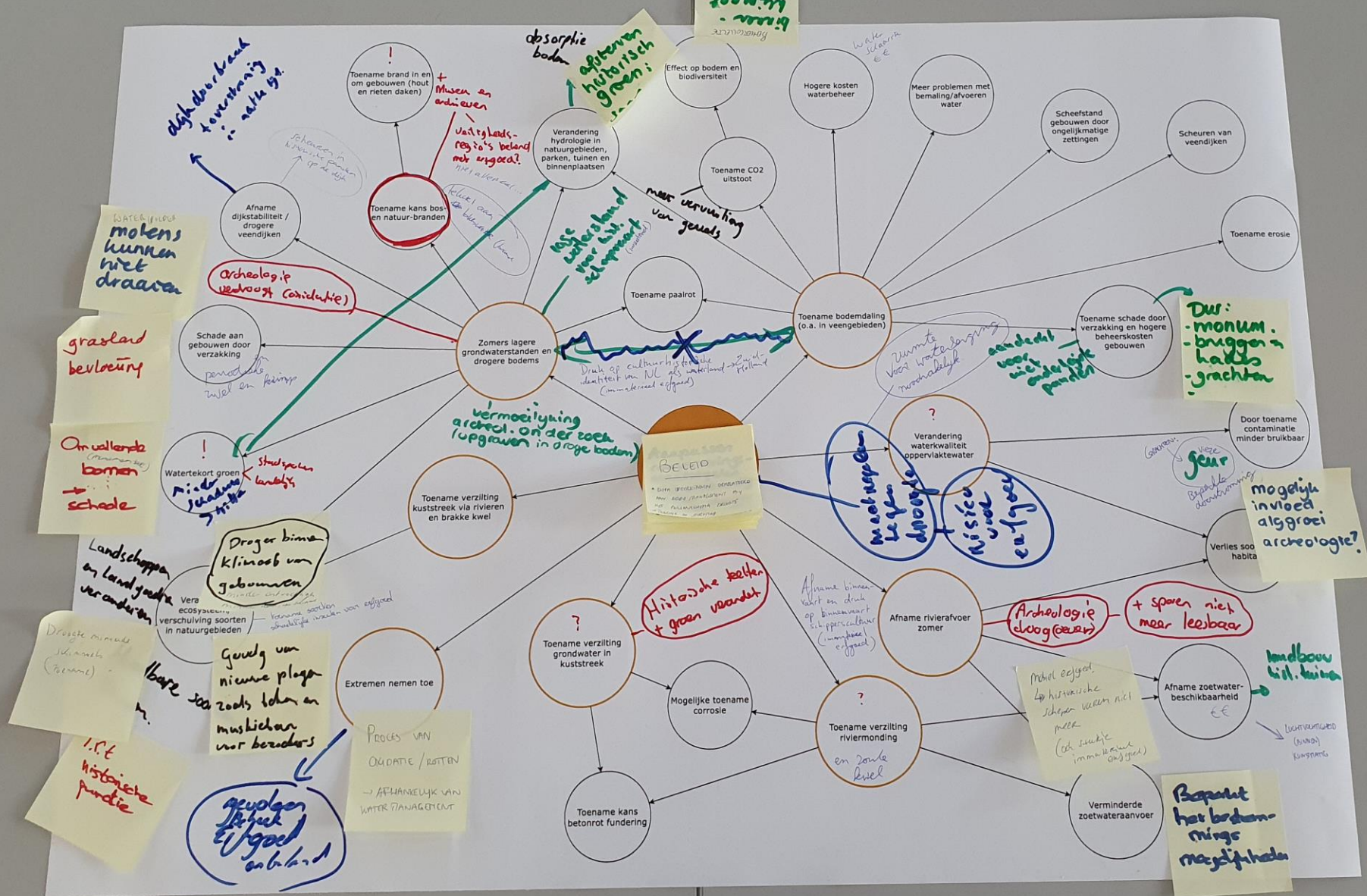
Terugblik op workshop 1

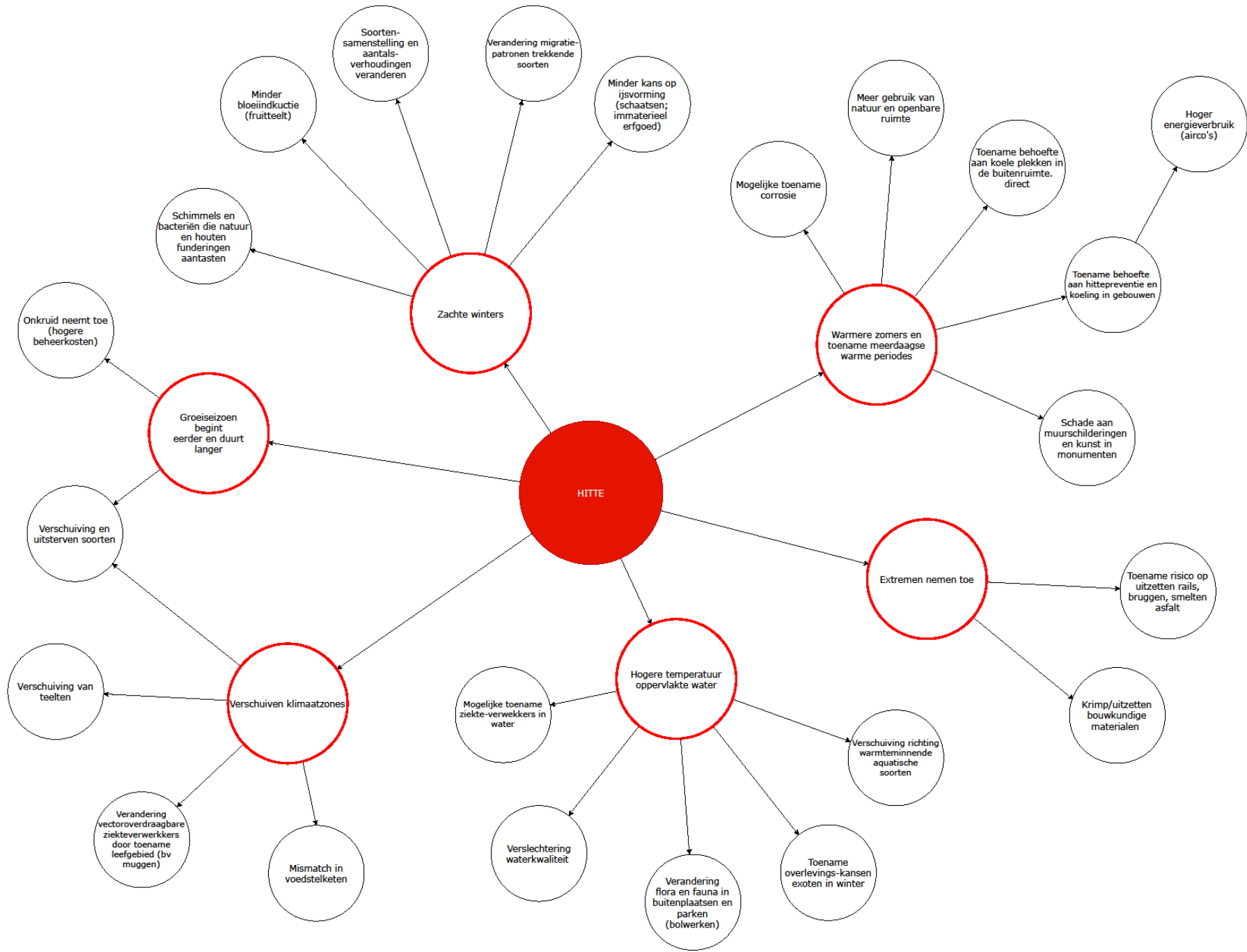
Droogte

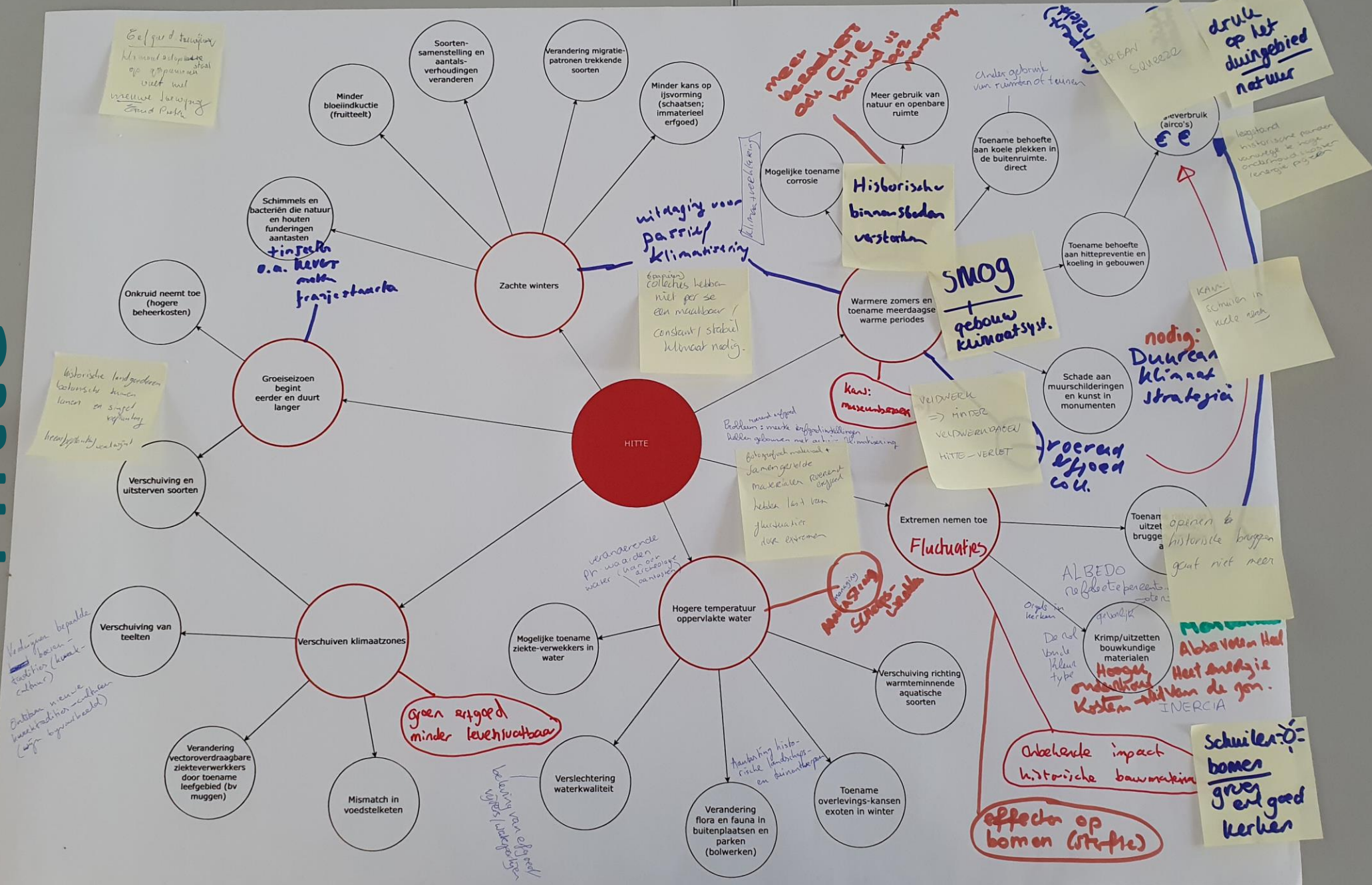
Droogte

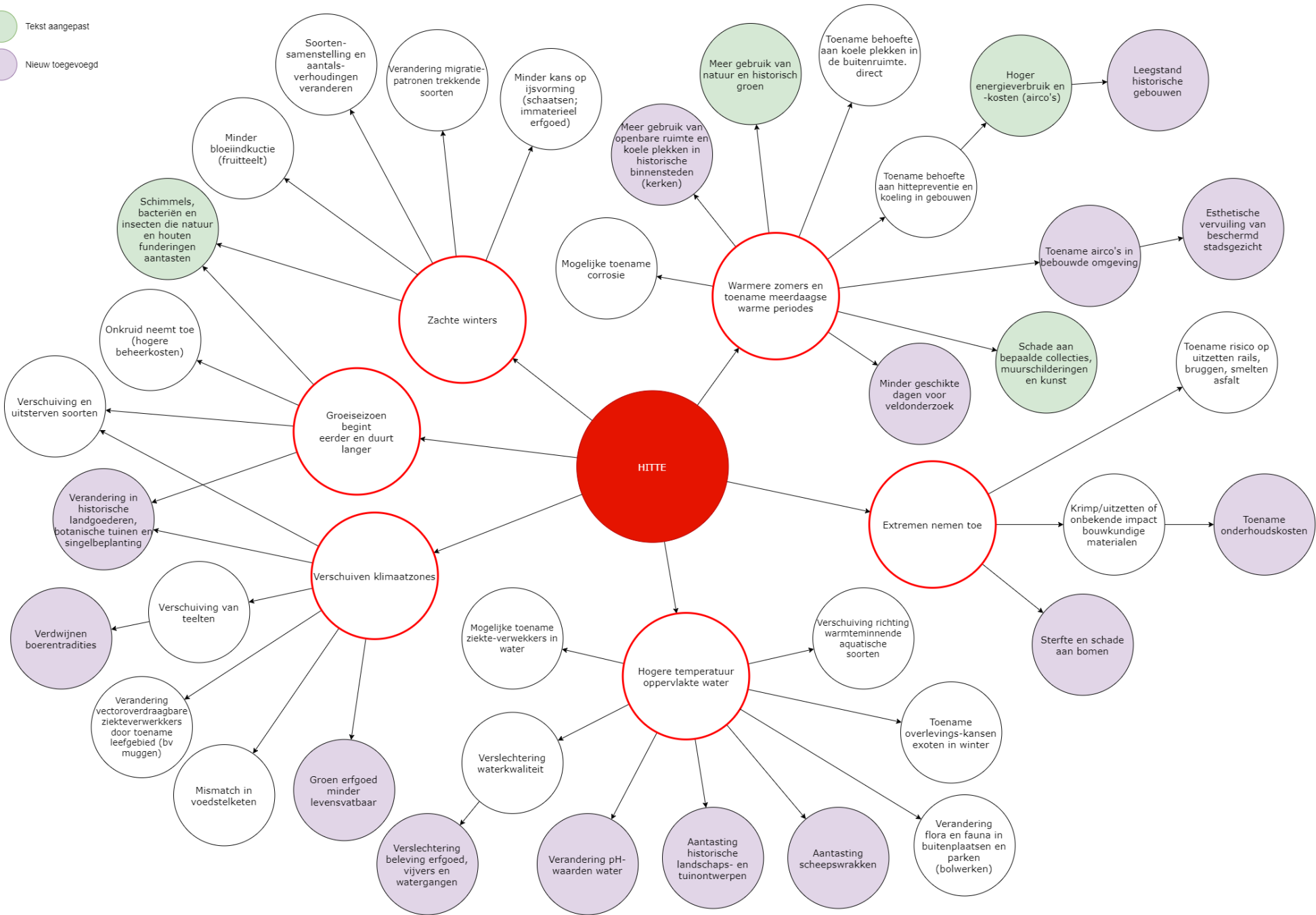
Hitte

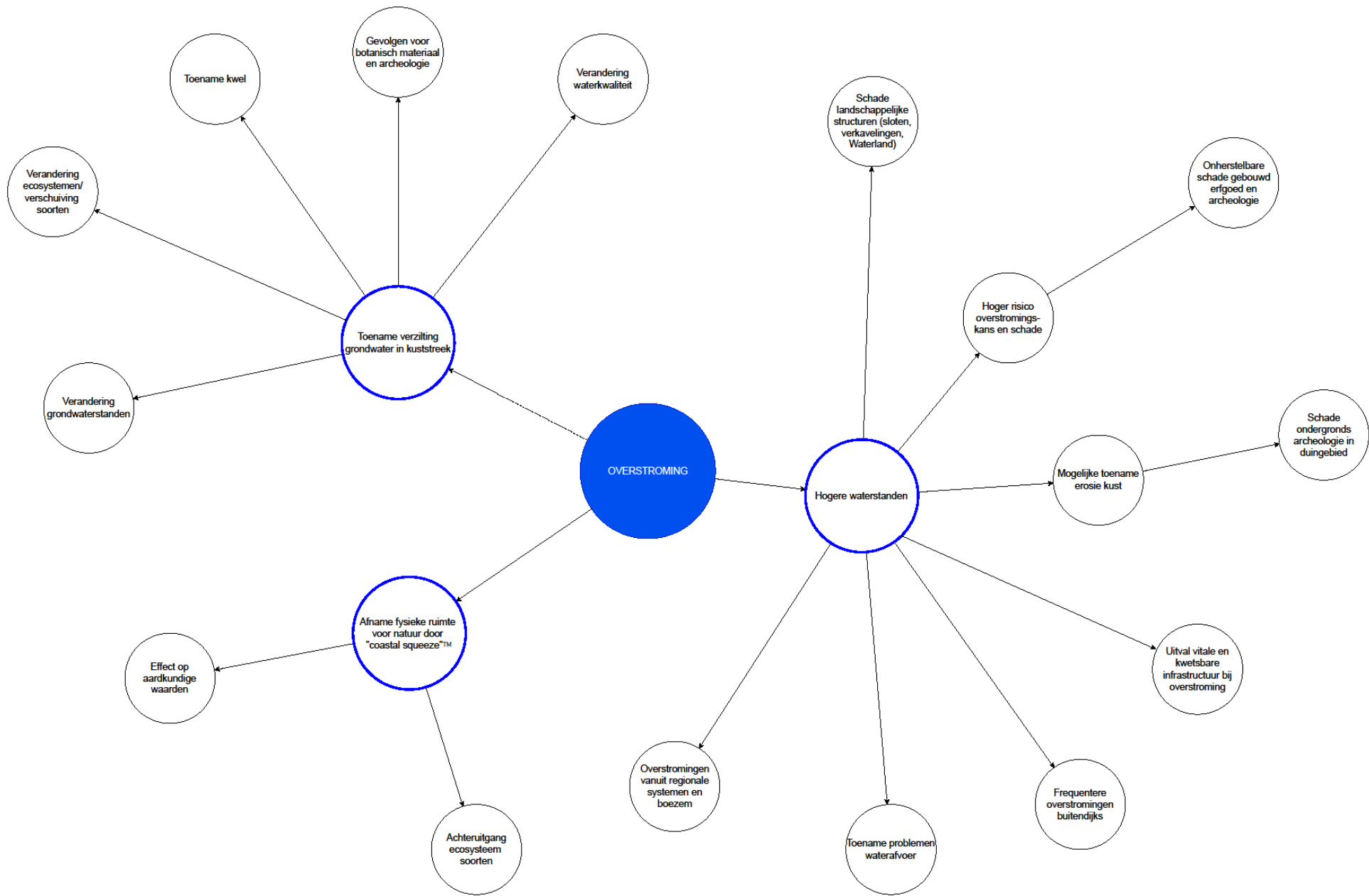
Hitte

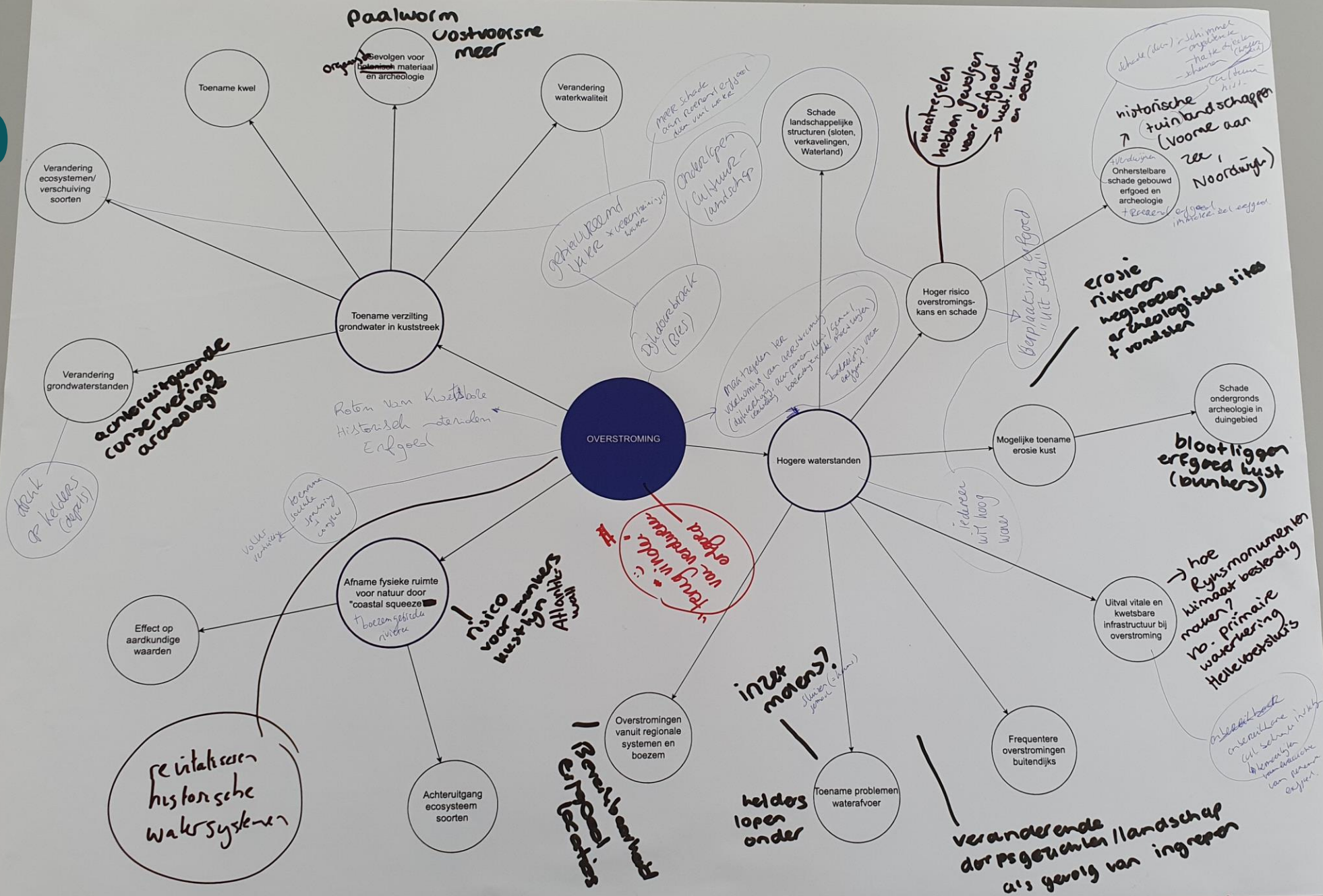
Hitte

Overstroming

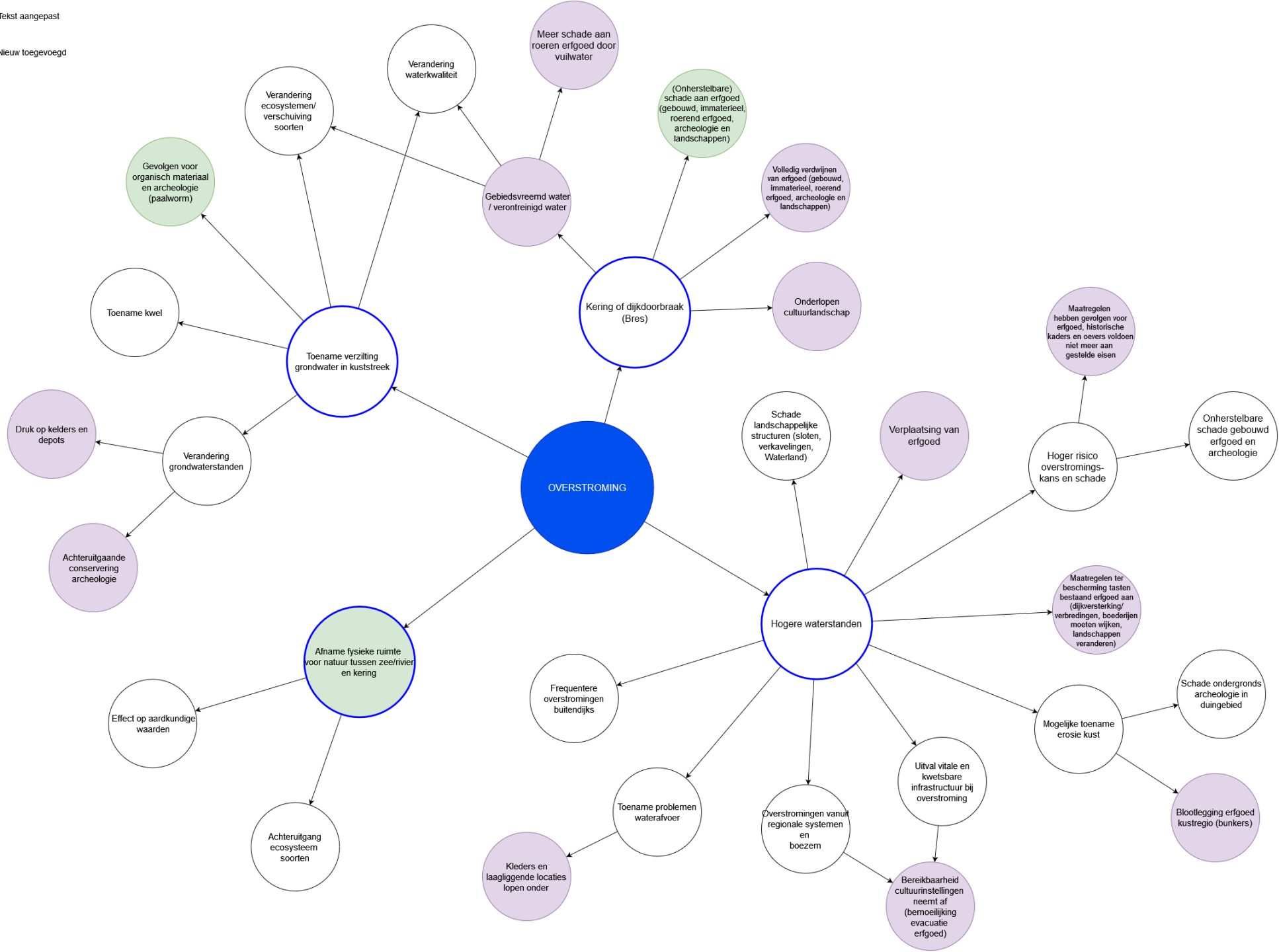

Overstroming

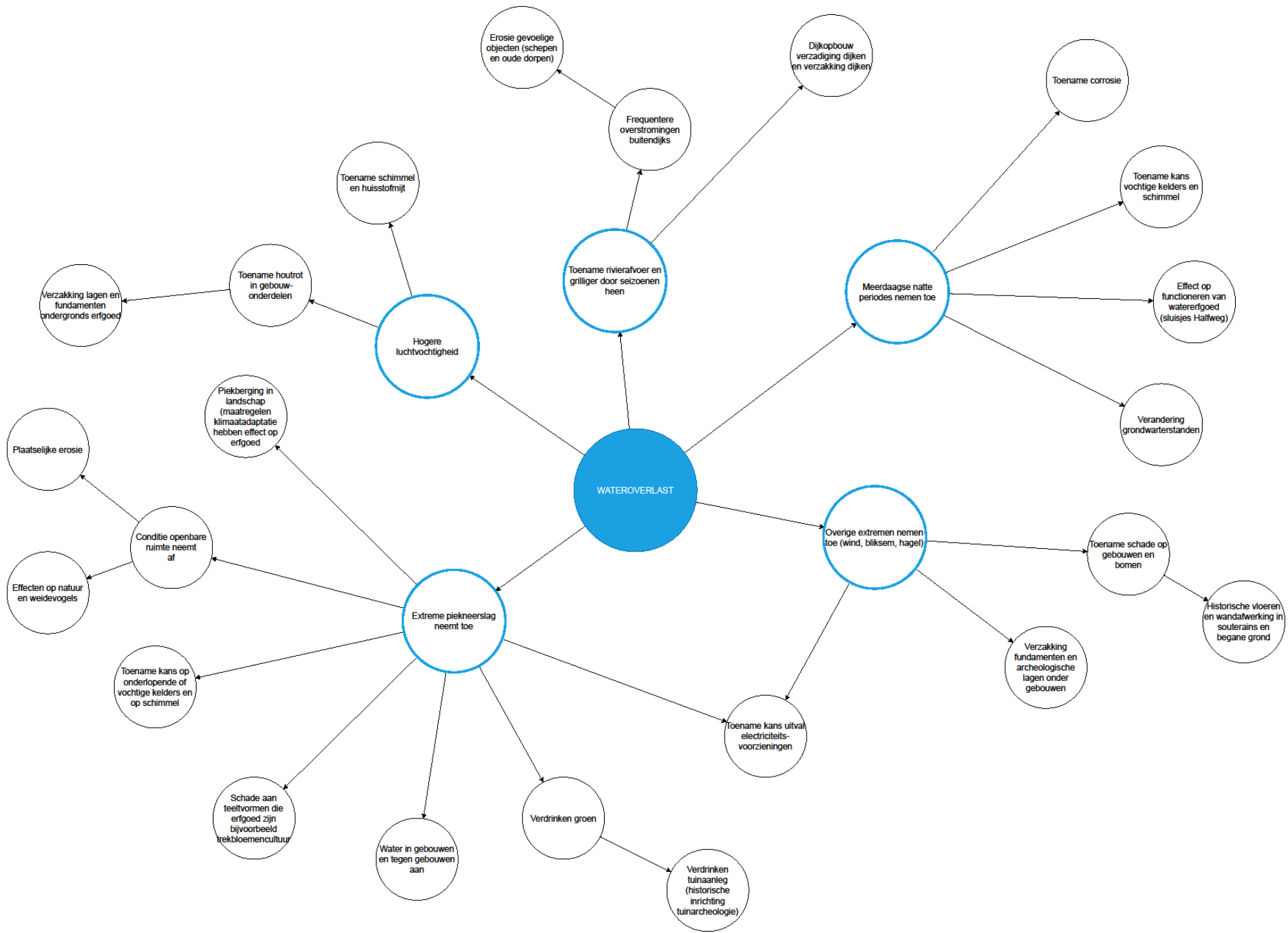

Overstroming

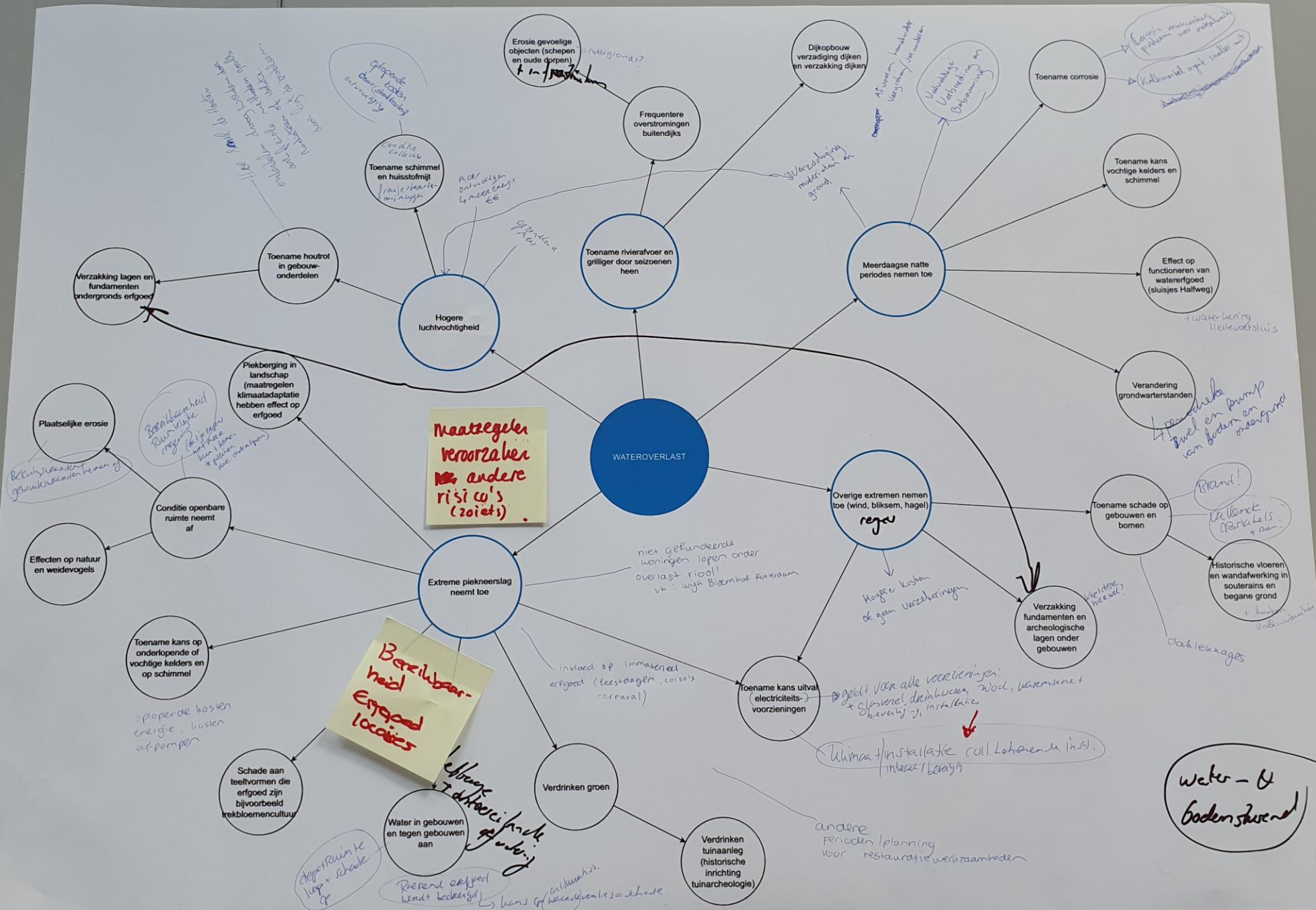
- Tekst aangepast
- Nieuw toegevoegd

Wateroverlast

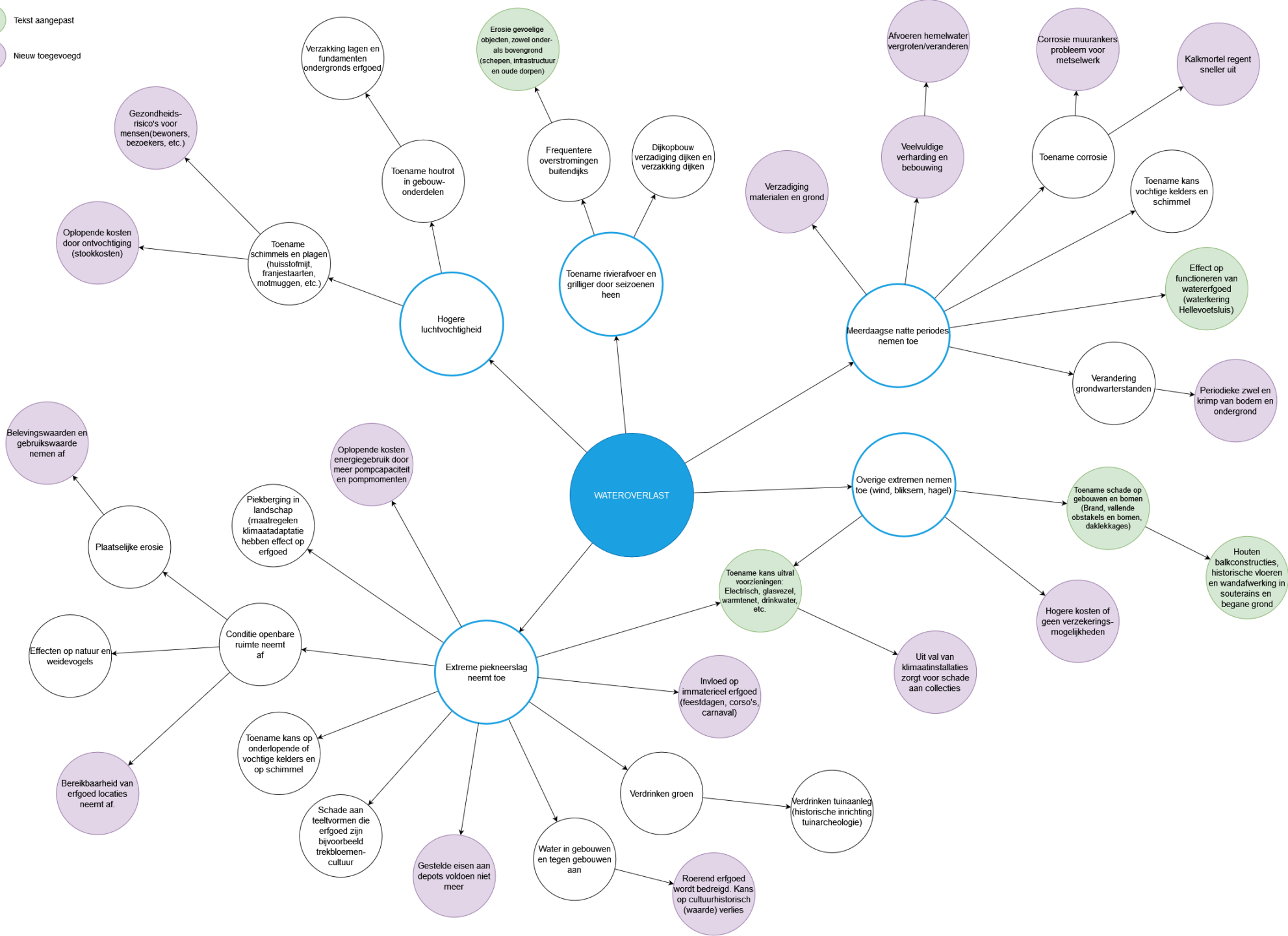

Wateroverlast

 Tekst aangepast

 Nieuw toegevoegd

Agenda

1. Introductie
2. Terugblik op workshop I
- 3. Ronde I: Prioriteren van de klimaateffecten**
4. Ronde II: Inventarisatie van beschikbare data
5. Ronde III: Kansen voor erfgoed

Prioriteren van de klimaateffecten

Wat is het belangrijkste klimaatrisico in jouw omgeving?

- Plaats drie stickers per poster

Agenda

1. Introductie
2. Terugblik op workshop I
3. Ronde I: Prioriteren van de klimaateffecten
4. **Ronde II: Inventarisatie van beschikbare data**
5. Ronde III: Kansen voor erfgoed

Inventarisatie van beschikbare data

Welke data is er voor de provincie beschikbaar?

- Dekkend voor de gehele provincie Zuid-Holland
- De data moet openbaar beschikbaar zijn
- Focus op de onderwerpen die de hoogste prioriteit hebben gekregen

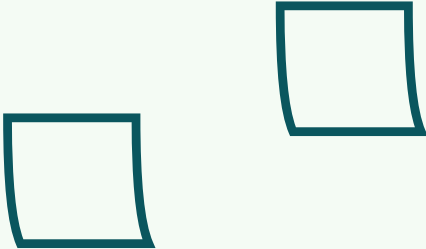
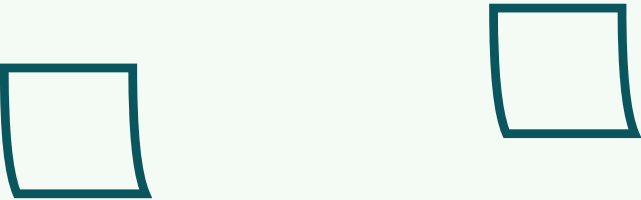
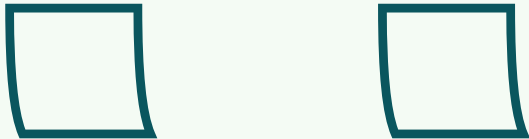
Vul het formulier bij de bollenschema's in en plaats het nummer bij de juiste bol in het bollenschema.

Nr.	Naam dataset	Beheerder	Naam contactpersoon
1	...	...	...

Agenda

1. Introductie
2. Terugblik op workshop I
3. Ronde I: Prioriteren van de klimaateffecten
4. Ronde II: Inventarisatie van beschikbare data
5. **Ronde III: Kansen voor erfgoed**

Kansen voor erfgoed

Droogte 	Hitte
 Overstroming	 Wateroverlast

Hoe nu verder?

- Uitvoeren van de quickscan + visualisatie
 - Kaartverhalen en kaarten
- Bijeenkomsten klankbordgroep
- Handreiking gemeenten
- Lanceringsbijeenkomst: datum nader te bepalen

[illegible]

ERFGOEDHUIS
ZUID • HOLLAND

Climate
Adaptation
Services

Bedankt voor jullie deelname!

Erfgoedhuis Zuid-Holland
warmerdam@erfgoedhuis-zh.nl

Climate Adaptation Services
koen@climateadaptationservices.com